Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA 2016

C U N T A S A Í O C H T – G N Á T H L E I B H É A L

(400 marc)

DÉ LUAIN 20 MEITHEAMH 2016 – TRÁTHNÓNA 2.00 – 5.00

Tá an páipéar seo leagtha amach ina 3 Roinn:

Roinn 1: **Cuntasaíocht Airgeadais** (120 marc).
Tá ceithre cheist sa roinn seo (Uimhreacha 1 – 4). Tá 120 marc ag gabháil leis an gcéad cheist agus 60 marc an ceann ag gabháil leis na trí cheist eile. Ba chóir d'iarrthóirí **CEIST 1 amháin** a fhreagairt NÓ tabhairt faoi **DHÁ** cheann ar bith de na trí cheist eile as an roinn seo.

Roinn 2: **Cuntasaíocht Airgeadais** (200 marc).
Tá trí cheist sa roinn seo (Uimhreacha 5 – 7). Tá 100 marc ag gabháil le gach ceist díobh. Ba chóir d'iarrthóirí **DHÁ** cheann ar bith de na ceisteanna a fhreagairt.

Roinn 3: **Cuntasaíocht Bhainistíochta** (80 marc).
Tá dhá cheist sa roinn seo (Uimhreacha 8 agus 9). Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist díobh. Ba chóir d'iarrthóirí ceann **AMHÁIN** de na ceisteanna seo a fhreagairt.

Áireamháin
Is ceadmhach áireamháin a úsáid agus na ceisteanna ar an bpáipéar seo á bhfreagairt. Tá sé fíorthábhachtach an t-oibriú amach a thaispeáint s(n)a f(h)reagarleabha(i)r sa chaoi gur féidir creidiúint iomlán a thabhairt d'obair atá ceart.

ROINN 1 (120 Marc)
Freagair **Ceist 1** NÓ **DHÁ** cheist ar bith eile

1. Cuntais Deiridh Cuideachta

Baineadh na hiarmhéideanna seo a leanas as leabhair Bogha Teo. mar a bhí ar 31/12/2015.

	€	€
Scairchaipiteal		
Údaraithe – 1,000,000 gnáthscair ar €1 an ceann		
Eisithe – 650,000 gnáthscair ar €1 an ceann		650,000
Foirgnimh	720,000	
Trealamh Oifige	75,000	
Dímheas carntha – trealamh oifige		22,000
Dímheas carntha – foirgnimh		86,000
Paitinní	160,000	
Aischuir isteach (aischuir dhíolachán)	4,800	
Ceannacháin	225,000	
Díolacháin		560,900
Bintiúir 8% (eisithe ar 01/04/2015)		80,000
Féichiúnaithe	62,000	
Creidiúnaithe		48,000
Stoc na n-earraí le hathdhíol (01/01/2015)	45,600	
Stoc stáiseanóireachta (01/01/2015)	1,200	
Pá/Tuarastail	127,100	
Fógraíocht	18,000	
Stáiseanóireacht	6,300	
CBL		7,200
Soláthar in aghaidh drochfhiach		4,800
Solas, teas agus árachas	24,000	
Banc		12,500
Táillí stiúrthóirí	35,300	
Ús bintiúir	1,200	
Iarmhéid brabúis/caillteanais 01/01/2015		22,100
Cíos		12,000
	1,505,500	1,505,500

Tugtar an t-eolas breise seo a leanas duit:

(i) Stoc na n-earraí le hathdhíol ar 31/12/2015 €45,300.
(ii) Stoc stáiseanóireachta ar 31/12/2015 €700.
(iii) Tá soláthar in aghaidh dímheasa le déanamh mar seo a leanas:
Foirgnimh - 2% den chostas
Trealamh oifige - 10% dá luach de réir na leabhar.
(iv) Cíos infhála dlite ar 31/12/2015 €2,000.
(v) Bhain an fhógraíocht leis an mbliain dar críoch 31/03/2016.
(vi) Sochar in aghaidh drochfhiach le coigeartú i leith 5% de na féichiúnaithe.
(vii) Déan soláthar d'ús bintiúir dlite ar 31/12/2015.
(viii) Déan soláthar do cháin chorparáide €15,000.

Iarrtar ort:

(a) Cuntas Trádála, Brabúis agus Caillteanais a ullmhú don bhliain dar críoch 31/12/2015. (80)
(b) Clár Comhardaithe a ullmhú mar a bheadh ar 31/12/2015. (40)

(120 marc)

2. **Cuntas Rialúcháin Féichiúnaithe agus Creidiúnaithe**

Baineadh na figiúirí seo a leanas as leabhair Mháire de Búrca le linn Eanáir 2016:

	€
Iarmhéid mhórleabhar na bhféichiúnaithe 01/01/2016 dr	75,800
Iarmhéid mhórleabhar na bhféichiúnaithe 01/01/2016 sr	410
Iarmhéid mhórleabhar na gcreidiúnaithe 01/01/2016 sr	43,300
Iarmhéid mhórleabhar na gcreidiúnaithe 01/01/2016 dr	240
Aischuir amach (aischuir cheannachán)	350
Lascaine amach	560
Lascaine isteach	1,320
Ceannacháin (ceannacháin ar airgead síos 5,600 san áireamh)	86,300
Aischuir isteach (aischuir dhíolachán)	310
Billí iníoctha glactha	4,450
Billí infhaighte eisithe	5,840
Díolacháin (díolacháin ar airgead síos 8,200 san áireamh)	101,600
Lascaine dícheadaithe do Mháire de Búrca	330
Seiceanna faighte ó chustaiméirí	80,300
Seiceanna íoctha le soláthraithe	60,400
Seiceanna faighte obtha	1,800
Drochfhiacha díscríofa	750
Ús gearrtha ag Máire de Búrca ar chuntais dlite thar téarma	100
Aistriú ó mhórleabhar na bhféichiúnaithe go mórleabhar na gcreidiúnaithe	320
Iarmhéid mhórleabhar na bhféichiúnaithe ar 31/01/2016	450 sr
Iarmhéid mhórleabhar na gcreidiúnaithe ar 31/01/2016	630 dr

Iarrtar ort iad seo a leanas a ullmhú do Mhí Eanáir 2016:

(a) Cuntas Rialúcháin Mhórleabhar na bhFéichiúnaithe. (30)

(b) Cuntas Rialúcháin Mhórleabhar na gCreidiúnaithe. (30)

(60 marc)

3. **Brabús agus Caillteanas Cuideachta**

Baineadh an t-eolas seo a leanas as leabhair de Róiste Teo.:

- Tá caipiteal údaraithe de 800,000 gnáthscair ar €1 an ceann ag de Róiste Teo. agus 500,000 scair thosaíochta 6% ar €1 an ceann.
- Tá 450,000 gnáthscair agus 300,000 scair thosaíochta 6% eisithe cheana féin ag an gcuideachta.
- Ar 01/01/2015 bhí iarmhéid €87,000 i gcuntas cúlchiste ginearálta na cuideachta.
- Bhí brabús €312,000 tugtha ar aghaidh ag de Róiste Teo. ó 2014 agus léirigh na cuntais brabús €170,000 roimh ús agus cáin don bhliain dar críoch 31/12/2015.
- Le linn na bliana íocadh díbhinn iomlán de 8c an ghnáthscair leis na sealbhóirí gnáthscaireanna agus íocadh an díbhinn iomlán tosaíochta don bhliain le sealbhóirí na scaireanna tosaíochta.

Ar 31/12/2015 mhol na stiúrthóirí go ndéanfaí:

(i) Soláthar do €18,000 úis.
(ii) Soláthar do €54,000 cánach.
(iii) An cúlchiste ginearálta a mhéadú de €23,000.

Iarrtar ort:

(a) An **cuntas brabúis agus caillteanais** a thaispeáint don bhliain dar críoch 31/12/2015. (35)

(b) **Clár Comhardaithe** a ullmhú a thaispeánfaidh na cuntais ábhartha tar éis na soláthairtí agus na leithghabhálacha thuas a dhéanamh. (25)

(60 marc)

4. Ráiteas Táblach

Léiríonn an clár comhardaithe seo a leanas staid airgeadais Bhreandáin Uí Bhaoill, Trádálaí Aonair, mar a bhí ar 01/01/2016.

Clár Comhardaithe mar a bhí ar 01/01/2016			
Sócmhainní Seasta	**€**	**€**	**€**
Foirgnimh		450,000	
Innealra		82,000	
			532,000
Sócmhainní Reatha			
Stoc		32,000	
Féichiúnaithe		28,000	
Banc		30,500	
		90,500	
Lúide Creidiúnaithe: **suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain**			
Creidiúnaithe	24,000		
Cíos dlite	3,500	27,500	
			63,000
			595,000
Maoinithe ag:			
Caipiteal		590,000	
Cuntas brabúis/caillteanais		5,000	
			595,000

Rinneadh na bearta seo a leanas le linn mhí Eanáir 2016:

3 Ean Fuair seic €3,700 ó fhéichiúnaí mar lánghlanadh ar fhiach de €3,900.

7 Ean Cheannaigh earraí ar cairde €14,200.

12 Ean D'íoc le seic cíos a bhí dlite ag tús na míosa.

16 Ean D'íoc le seic iarmhéid cuntais creidiúnaí €4,100 agus fuair lascaine €300.

19 Ean Dhíol earraí ar cairde ar €8,200, a chosain €9,200 an chéad lá riamh.

21 Ean Dearbhaíodh ina fhéimheach féichiúnaí a raibh €600 dlite aige agus d'íoc 30c in aghaidh an €.

23 Ean D'íoc le seic ó chuntas bainc an ghnólachta €3,300 as deisiúcháin ar dhíon tí phríobháidigh.

26 Ean Cheannaigh trádstóras nua ar €170,000. Íocadh éarlais €15,000 le seic agus fuarthas an fuílleach ar iasacht ó Maoiniú Trádstórais Teo.

Iarrtar ort:

An éifeacht a bhain le gach ceann de na bearta thuas ar na sócmhainní agus ar na dliteanais ábhartha a thaifeadadh ar ráiteas táblach.

Na **sócmhainní** agus na **dliteanais iomlána** ar 31/01/2016 a thaispeáint.

(60 marc)

ROINN 2 (200 Marc)
Freagair **DHÁ** cheist ar bith

5. Léirmhíniú ar Chuntais

Baineadh an t-eolas seo a leanas as cuntais Mhic Bhraoin Teo. don bhliain dar críoch 31/12/2015:

Cuntas Trádála, Brabúis agus Caillteanais don bhliain dar críoch 31/12/2015			
		€	**€**
Díolacháin Chreidmheasa			680,000
Lúide: Costas Díolachán			
Stoc 01/01/2015		42,000	
Móide: Ceannacháin ar Cairde		????	
		????	
Lúide: Stoc 31/12/2015		58,000	
Costas Díolachán			???
Ollbhrabús			300,000
Lúide: Speansais Iomlána (ús san áireamh)			220,000
Glanbhrabús don bhliain			80,000

Clár Comhardaithe mar a bhí ar 31/12/2015			
	€	**€**	**€**
	Costas	**Dímheas**	**Glanluach Leabhar**
Sócmhainní Seasta	500,000	50,000	450,000
Sócmhainní Reatha (féichiúnaithe €20,000 san áireamh)		210,000	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain			
Creidiúnaithe Trádála		88,000	122,000
			572,000
Maoinithe ag:			
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis níos mó ná 1 bhliain			
Bintiúir 6% (2020/2021)			150,000
Caipiteal agus Cúlchistí	**Údaraithe**	**Eisithe**	
Gnáthscaireanna ar €1 an ceann	600,000	342,000	342,000
Cuntas Brabúis agus Caillteanais			80,000
			572,000

(a) **Iarrtar ort a ríomh**: (déan an t-áireamh go 2 ionad dheachúlacha de réir mar is cuí.)
(i) An figiúr do cheannacháin
(ii) An céatadán marcála suas ar chostas
(iii) Corrlach/céatadán an ghlanbhrabúis
(iv) An tréimhse chreidmheasa a tugadh d'fhéichiúnaithe (40)

(b) **Mínigh** na téarmaí seo a leanas agus luaigh an bhaint atá acu leis an gclár comhardaithe thuas:
(i) Dímheas
(ii) Sócmhainní inláimhsithe
(iii) Cistí na scairshealbhóirí
(iv) Scairchaipiteal údaraithe. (40)

(c) (i) Ríomh an cóimheas fíorthástála do 2015.
(ii) Cad a insíonn an cóimheas seo dúinn mar gheall ar Mhic Bhraoin Teo.? (10)

(d) An Toradh ar Chaipiteal in Úsáid do **2014** ná 18%.
(i) Ríomh an toradh ar chaipiteal in úsáid do **2015**.
(ii) Déan trácht ar bhrabúsacht reatha Mhic Bhraoin Teo. in **2015**. (10)

(100 marc)

6. **Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid**

Baineadh an t-eolas seo a leanas as leabhair Mhic Artúir Teo.:

Brabús agus caillteanas (sliocht) don bhliain dar críoch 31/12/2015	**€**
Brabús oibriúcháin	140,000
Ús íoctha	(12,000)
	128,000
Cáin	(28,000)
	100,000
Díbhinní íoctha	(42,000)
Brabús coinnithe	58,000
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 01/01/2015	43,000
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 31/12/2015	101,000

Cláir chomhardaithe mar a bhí ar	**31/12/2015**		**31/12/2014**	
	€	**€**	**€**	**€**
Sócmhainní seasta				
Talamh agus foirgnimh	850,000		700,000	
Lúide soláthar in aghaidh dímheasa	(100,000)	750,000	(88,000)	612,000
Sócmhainní reatha				
Stoc	70,000		66,000	
Féichiúnaithe	38,000		46,000	
Airgead	6,000		7,000	
	114,000		119,000	
Lúide creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain				
Creidiúnaithe	45,000		40,000	
Cáin	28,000		38,000	
	(73,000)		(78,000)	
Glansócmhainní reatha		41,000		41,000
Glansócmhainní iomlána		791,000		653,000
Maoinithe ag				
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis 1 bhliain				
Bintiúir 6%		180,000		150,000
Caipiteal agus cúlchistí				
Gnáth-scairchaipiteal eisithe		500,000		460,000
Scairbhiseach		10,000		
Cuntas brabúis agus caillteanais		101,000		43,000
		791,000		653,000

Iarrtar ort:

(a) An brabús oibriúcháin a **réiteach** leis an nglan-insreabhadh airgid isteach/amach ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin. (30)

(b) An **ráiteas faoi shreabhadh airgid** a ullmhú do Mhac Artúir Teo. don bhliain dar críoch 31/12/2015 faoi na ceannteidil seo a leanas:

1. Gníomhaíochtaí oibriúcháin
2. Toradh ar infheistíochtaí agus ar fhónamh ar airgeadas
3. Cáin
4. Caiteachas caipitil agus infheistíocht airgeadais
5. Díbhinní cothromais íoctha
6. Maoiniú. (65)

(c) An glansreabhadh airgid a **réiteach** leis an athrú ar ghlanfhiachas. (5)

(100 marc)

7. Cuntais Feirme

Baineadh an comhardú trialach seo a leanas as leabhair Mhuintir de Cantual, a bhfuil gnó feirmeoireachta measctha ar siúl acu, ar 31/12/2015.

	€	€
Talamh	950,000	
Foirgnimh feirme (costas €190,000)	152,000	
Innealra (costas €225,000)	118,000	
Stoic 01/01/2015		
Ba	169,000	
Síolta gráin	400	
Leasachán	7,200	
Bianna ainmhithe	8,500	
Ceannacháin		
Ba	154,000	
Síolta gráin	11,000	
Leasachán	17,000	
Bianna ainmhithe	32,600	
Leictreachas	9,700	
Deisiúcháin ar innealra	6,500	
Táillí tréidliachta agus cógais	4,900	
		220,000
Ús iasachta	14,000	
Banc		12,900
Tuarastail feirme	65,700	
Díolachán gráin		56,300
Díolachán bó		23,000
Díolachán bainne		237,900
Íocaíocht aonair feirme (scéim buníochaíochta)		37,400
Caipiteal		1,160,000
Tarraingtí ar airgead tirim	27,000	
	1,747,500	1,747,500

Tugtar an t-eolas breise seo a leanas duit:

(i) Stoc deiridh 31/12/2015

Luach na mbó	€289,000
Luach an leasacháin	€8,000
Luach na mbianna ainmhithe	€10,400

(ii) Tá an íocaíocht aonair feirme (scéim buníochaíochta) le roinnt (cionroinnt) go cothrom idir an dá fhiontar.

(iii) Tá tuarastail feirme, deisiúcháin agus leasacháin le cionroinnt idir an dá fhiontar sa chóimheas:

Bá	70%
Grán	30%

(iv) Tá dímheas le soláthar mar leanas: foirgnimh feirme 5% den chostas agus innealra 20% den chostas.

(v) Bainne a d'úsáid an teaghlach le linn na bliana €1,900.

Iarrtar ort:

(a) (i) **Cuntas anailíse fiontair** a ullmhú do '**ba/bainne**' don bhliain dar críoch 31/12/2015.

(ii) **Cuntas anailíse fiontair** a ullmhú do '**grán**' don bhliain dar críoch 31/12/2015. (40)

(b) Cuntas **ginearálta brabúis agus caillteanais** a ullmhú don bhliain dar críoch 31/12/2015. (25)

(c) **Clár comhardaithe** a ullmhú mar a bhí ar 31/12/2015. (35)

(100 marc)

ROINN 3 (80 Marc)
Freagair ceist **AMHÁIN ar bith**

8. **Costáil Imeallach**

Táirgeann Ó Maonaigh Teo. táirge amháin. Seo an buiséad bliantúil atá molta don bhliain seo chugainn:

	€	**€**
Díolacháin (55,000 aonad)		770,000
Costais Athraitheacha	467,500	
Costais Sheasta	137,500	605,000
Glanbhrabús		165,000

Iarrtar ort:

(a) An praghas díola **in aghaidh an aonaid** a ríomh.

(b) An costas athraitheach **in aghaidh an aonaid** a ríomh.

(c) An **cion tairbhe** in aghaidh gach aonaid a dhíoltar, a ríomh.

(d) An pointe **meá ar mheá** i méid na táirgeachta (aonaid) **agus** i luach na ndíolachán (€) a ríomh.

(e) An **lamháil sábháilteachta** ina aonaid **agus** i luach na ndíolachán a ríomh, más é **35,000** líon na ndíolachán buiséadaithe don tréimhse.

(f) An leibhéal táirgeachta agus an t-ioncam ó dhíolacháin a thabharfaidh brabús €400,000 a ríomh.

(g) Mínigh an téarma 'costas athraitheach' de réir mar a bhaineann le hÓ Maonaigh Teo. Tabhair sampla **amháin** de 'chostas athraitheach'.

(80 marc)

9. Buiséadú Airgid

Thug Seán Ó Boirinn an t-eolas seo a leanas ag deireadh mhí Feabhra 2016:

	€
Féichiúnaithe 01/03/2016 (díolacháin mhí Eanáir €62,000 agus díolacháin mhí Feabhra €74,000)	€136,000
Creidiúnaithe 01/03/2016	€55,000
Iarmhéid Bainc 01/03/2016	€35,000

Measann Seán gur mar seo a bheidh na díolacháin, na ceannacháin agus na speansais go ceann cúig mhí:

	Márta	**Aibreán**	**Bealtaine**	**Meitheamh**	**Iúil**
Díolacháin	€54,300	€91,100	€78,200	€67,800	€83,100
Ceannacháin	€38,100	€58,300	€37,200	€24,300	€38,500
Speansais	€5,000	€12,000	€10,000	€13,000	€16,000

Cuirtear an t-eolas breise seo ar fáil duit:

- Bíonn na díolacháin go léir ar cairde agus íoctar astu dhá mhí tar éis mhí an díolacháin.
- Bíonn na ceannacháin go léir ar cairde, **ach amháin** €14,000 ar airgead tirim i mí na Bealtaine, agus íoctar astu mí amháin tar éis mhí an cheannacháin.
- €1,700 in aghaidh na míosa an cíos agus ardófar seo go dtí €1,900 ón 1 Meitheamh. (Níl cíos san áireamh sna speansais thuas.)
- Ceannófar trealamh i mí an Mheithimh ar €18,000 airgead tirim.
- Íoctar speansais de réir mar a thabhaítear iad.

Iarrtar ort:

(a) **Buiséad airgid** a ullmhú do gach mí sa tréimhse Márta go Iúil, an dá mhí sin san áireamh, chomh maith le colún na n-iomlán don tréimhse seo.

(b) Breac-chuntas a thabhairt ar **dhá** chúis a ndéanfadh Seán Ó Boirinn buiséad airgid a ullmhú.

(80 marc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán